

ZÁZNAM

z 10. zasadnutia Predsedníctva Agentúry na podporu výskumu a vývoja (P APVV) zo dňa 28.06.2023

Prítomní členovia:

RNDr. Imrich Barák, DrSc.; doc. MUDr. Ing. RNDr. Peter Celec, DrSc. MPH; Dr. h. c. Ing. Peter Fodrek, PhD., hosť. prof.; Ing. Mgr. Tibor Gregor; Dr. Ing. Robert Mistrík; prof. RNDr. Peter Moczo, DrSc.; Mgr. Robert Ševčík, PhD.

Ospravedlnení členovia:

prof. M. Phil. Jozef Bátora, PhD.; Ing. Štefan Boháček, PhD.; prof. Ing. Marian Brestič, CSc.; prof. Mgr. Martin Lysák, PhD., DSc.; PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc; PhDr. Slavomír Michálek, DrSc.

Prizvaní hostia:

prof. RNDr. Michal Zeman, DrSc.; zástupcovia z VAIA: Iva Kleinová; Michaela Kršková; Michal Habrman; Daniel Straka; Andrea Uhrínová

Riaditeľ APVV:

JUDr. Stanislav Mydlo

Tajomníčka predsedníctva:

Ing. Alena Bokrošová

Program zasadnutia:

- 1) Predseda P APVV privítal členov P APVV a otvoril zasadnutie.
- 2) Členovia P APVV schválili program zasadnutia s priebežnou možnou zmenou poradia prerokovaných bodov s ohľadom na pozvaných hostí.
- 3) Členovia P APVV schválili záznam z 9. zasadnutia P APVV konaného dňa 25.04.2023.
- 4) Členovia P APVV potvrdili prerokovania per rollam v nasledovných bodoch (**UZN 1**):
  - a) list predsedovi rady - hodnotenie projektu PP-COVID-20-0102
  - b) znenie bilaterálnej výzvy SK-PL 2023
  - c) znenie bilaterálnej výzvy SK-SRB 2023
  - d) počty zahraničných panelov v jednotlivých odborových radách
  - e) znenie bilaterálnej vedeckej výzvy SK-IL RD 2023
- 5) Členovia P APVV schválili Výročnú správu o činnosti APVV za rok 2022 (**UZN 2**).
- 6) Avizovaná zmena poradia bodov programu. V tomto bode (pôvodne bod 12.) sa P APVV zaoberalo návrhom nového programu APVV zo strany MŠVVaŠ SR – „Podpora vedy a výskumu na Verejných vysokých školách a SAV“ (VEGA). Riaditeľ APVV vysvetlil, že dochádza k zlučovaniu niektorých organizácií pod MŠVVaŠ SR a z uvedeného dôvodu je plánovaný presun agendy agentúry VEGA do APVV formou nového predstaveného programu APVV. Doktor Ševčík ako zástupca MŠVVaŠ SR vysvetlil prebiehajúcu konsolidáciu inštitúcií vrátane programu EUREKA a poskytovaných „stimulov“. Aj z uvedeného dôvodu bola v novele zákona 172/2005 Z. z. zapracovaná možnosť presunu FP cez kalendárne roky, nakoľko agentúra VEGA toto umožňuje. Taktiež uviedol, že ešte bude doplnená doložka vplyvov na rozpočet, aby bolo zabezpečené

rozpočtové krytie nového programu. Uviedol tiež, že je v procese prípravy aj program, ktorý nahradí poskytované „stimuly“ pre podnikateľské subjekty. Program, ktorý by mal nahradiť EUREKU je tiež rozpracovaný a v štádiu prípravy je aj program na podporu výskumnej infraštruktúry.

V diskusii profesor Moczo uviedol, že finančné prostriedky vo VEGA bolo jednoduchšie získať ako tomu pravdepodobne bude v novom programe APVV. Pán inžinier Gregor uviedol percentuálne porovnanie poskytnutých finančných prostriedkov do základného výskumu (40:24) a aplikovaného výskumu (21:38) na Slovensku a v Európe a zdôraznil, že je potrebné sústrediť poskytovanie finančných prostriedkov do oblastí, kde následne dôjde aj ku zvýšeniu príjmov do štátneho rozpočtu. Doktor Barák podotkol, že chápe VEGA ako stabilizačný prvok vo financovaní vedy a preto by, aspoň zo začiatku, v programe nerobil zásadné zmeny. Doktor Fodrek vyjadril obavy, či budú APVV pridelené na tento program v potrebnom rozsahu finančné prostriedky.

Doktor Ševčík vyzval prítomných na zasielanie pripomienok k programu „VEGA“, ktorý plánujú predložiť na schválenie do Vlády SR v septembri 2023, preto je dôležité, aby bol program „VEGA“ prerokovaný a schválený v P APVV v júli 2023.

- 7) Avizovaná zmena poradia bodov programu. V tomto bode (pôvodne bod 10.) riaditeľ vysvetlí požiadavku na predĺženie lehoty riešenia bilaterálnych projektov SK-CN 2021, a to najmä z dôvodu obmedzenej možnosti cestovania v covidovom období. Členovia P APVV po diskusii prijali návrh docenta Celeca, a to umožniť predĺženie lehoty na riešenie, ale tiež adekvátne posunúť vyhlásenie ďalšej plánovanej výzvy, aby nedošlo k ich prekryvaniu. Riaditeľ APVV požiada prostredníctvom MŠVVaŠ SR čínskeho partnera o stanovisko, či súhlasím s uvedeným postupom.
- 8) Avizovaná zmena poradia bodov programu. V tomto bode (pôvodne bod 11.) riaditeľ vysvetlí vypracované právne stanovisko k možnosti zriadenia Etickej komisie v APVV. APVV môže zriadiť etickú komisiu len ako poradný orgán riaditeľa, ktorý by ale nemal rozhodovacie právomoci. Riaditeľ APVV súčasne konštatoval, že bude najvhodnejšie počkať na vypracovanie Etického kódexu zo strany MŠVVaŠ SR a následne zvážiť potrebu novelizácie zákona č. 172/2005 Z. z. tak, aby bolo možné efektívne a účelne zriadiť Etickú komisiu APVV s potrebnými právomocami. Členovia P APVV vzali uvedené vysvetlenie na vedomie.
- 9) Avizovaná zmena poradia bodov programu. V tomto bode (pôvodne bod 6.) prišli na zasadnutie zástupcovia VAIA pod Úradom vlády SR a odprezentovali Národnú stratégiu výskumu, vývoja a inovácií 2030. V rámci prezentácie uviedli stav SR vo vede v rámci EÚ, tiež vysvetlili tvorbu stratégie v nadväznosti na RIS3. V rámci stratégie je plánované aj navýšenie finančných prostriedkov pre APVV o 4,4 mil. EUR/ ročne. Po troch rokoch od zavedenia bude stratégia prehodnocovaná.

V diskusii pán inžinier Gregor upozornil, že na aplikovaný výskum a teda podporu podnikateľského sektora malo ísť v rámci POO cca 800 mil. EUR, ktoré mali naštartovať rozvoj vedy a výskumu na Slovensku, z ktorých bola plánovaná aj podpora podnikových výskumno-vývojových centier, ktoré tam teraz chýbajú. Tiež uviedol, že Program

Slovensko nekladie dostatočný dôraz na podporu vedy a výskumu. Vyslovil otázku, čo s tým plánujeme do budúcnosti robiť. Pani Kršková uviedla, že sú krajiny, ktoré nedávajú do súkromného sektora na podporu vedy žiadne finančné prostriedky. Doktor Fodrek uviedol, že pre ekonomiku je potrebná inovácia a podpora aplikovaného výskumu v súkromnom sektore, a tiež, že finančné prostriedky z POO mali byť chápané ako investícia, ktorá sa Slovensku vráti.

Predseda P vyzval zástupcov VAIA, aby neignorovali názory predsedníctva k navrhovanej stratégii a hodnotiacim procesom. Netajil sa nespokojnosťou tak vlastnou ako aj členov predsedníctva k práci VAIA.

Pani Kršková upozornila, že VAIA nie je ďalšia agentúra, participuje na tvorbe politík, orientuje sa na užívateľa (jednoduchý prístup k informáciám a formulárom), nerobia osobné, ale naopak verejné konzultácie, snažia sa do prípravy politík (napr. pri dekarbonizácii) zapájať skúsených ľudí, ktorí odišli do zahraničia, a všetky otázky a odpovede verejne publikujú.

Po prezentácii a následnej diskusii zástupcovia VAIA opustili zasadnutie.

Pán inžinier Gregor sa vyjadril stručne k pôvodným bodom 7. a 8. programu, ospravedlnil sa a tiež opustil zasadnutie. P APVV zostalo neuznášania schopné.

- 10) Avizovaná zmena poradia bodov programu. V tomto bode (pôvodne bod 7.) riaditeľ APVV informoval o súčasnom stave prípravy panelového hodnotenia v APVV. Priebežne komunikoval s odborovými radami a zhromaždil ich pripomienky a návrhy. V APVV bol pripravený predbežný návrh formy panelového hodnotenia a to aj na základe pripomienok jednotlivých rád. V zmysle predbežne navrhovaného postupu panelového hodnotenia vzišla potreba navýšenia počtu zamestnancov v APVV o tajomníkov, ktorí by prioritne zabezpečovali komunikáciu a manažment panelov. Z uvedeného dôvodu je potrebné navýšiť mzdové prostriedky APVV najneskôr od 1.1.2024 v čom vidíme problém vzhľadom na politickú situáciu a pravdepodobnú potrebu zachovania vyrovnaného rozpočtu. Aj samotný výberový proces budúcich tajomníkov panelov je potrebné realizovať čo najskôr, najneskôr však do konca novembra 2023. Tiež bude potrebná aktívna účasť členov odborových rád, ktorí by mali vyberať členov zahraničných panelov z dostupných databáz, ktoré disponujú obmedzeným množstvom informácií o posudzovateľoch a tiež prístup do nich je čiastočne skomplikovaný pridelenými oprávneniami, z čoho vyplýva, že samotný proces výberu zahraničných posudzovateľov bude pravdepodobne dlhšie trvajúci. Riaditeľ tiež uviedol, že implementácia obstaraného nového informačného systému pre projekty sa zo strany dodávateľa môže skomplikovať a môže dôjsť k nedodržaniu plánovaného termínu dodania informačného systému v septembri 2023.

Členovia P APVV sa po diskusii zhodli, že vzhľadom na závažnosť rozhodnutia a ospravedlnenú neprítomnosť viacerých členov P APVV bude spôsob hodnotenia Verejnej výzvy VV 2023 (hodnote cez posudky alebo hodnotenie cez medzinárodné expertné panely) predmetom samostatného online pracovného stretnutia v druhom júlovom týždni a hlasované o tom bude následne per rollam.

- 11) Avizovaná zmena poradia bodov programu. V tomto bode (pôvodne bod 8.) riaditeľ informoval o pripravovanej výzve na podporu mladých vedeckých pracovníkov VV MVP 2023. Členovia P APVV diskutovali o vhodnosti vypustenia podmienky PhD. pri zodpovednom riešiteľovi, mladom vedeckom pracovníkovi a tiež o vhodnej výške finančných prostriedkov na jeden projekt v tejto výzve. Docent Celec si vie predstaviť vypustenie tejto podmienky a podporenie menšieho počtu ale väčších projektov s vyšším objemom finančných prostriedkov. Doktor Barák by podmienku PhD. ponechal, aby nebolo podaných zbytočne veľa projektov a nezvýšila sa tým administratívna záťaž APVV. Členovia P APVV tiež diskutovali o vhodnom termíne vyhlásenia VV MVP 2023 aj vzhľadom na vyhlásenie VV 2023.

Členovia P APVV sa po diskusii zhodli, že im budú zaslané podklady na hlasovanie per-rollam, v ktorých budú podrobnejšie uvedené jednotlivé možnosti a ich výhody a riziká vo vzťahu k podmienke PhD. Rozhodnutie o spôsobe vyhlásenia VV MVP 2023 sa uskutoční po pracovnom stretnutí k VV 2023.

- 12) Avizovaná zmena poradia bodov programu. V tomto bode (pôvodne bod 9.) sa pripojil online na zasadnutie profesor Zeman predseda Rady pre prírodné vedy. Informoval členov P APVV o záveroch z rokovaní v uvedenej rade o poznatkoch získaných v rámci hodnotenia VV 2022 v zmysle novoprijatých pravidiel. Členovia rady by uvítali návrat k možnosti korigovať bodové hodnotenie posudzovateľov o +/-5 bodov a v odôvodnených prípadoch, ako sú veľmi nekvalitné posudky, aj viac. Zníženie možnosti korigovať bodové hodnotenie len o +/-3 body spôsobilo, že členom rady boli odobrané ich kompetencie spravodlivo hodnotiť a cítia sa zbytoční. Tiež navrhujú, aby bola možnosť presunúť rozdelené finančné prostriedky, napríklad z menej kvalitného projektu v aplikovanom výskume do základného výskumu a naopak. Členovia Rady pre prírodné vedy sa zhodli, že vzhľadom na širokú škálu odborov v tejto rade sú potrebné aj pri panelovom hodnotení aj nezávislé posudky zahraničných odborníkov. Doktor Barák pripomenul, že už neplatí podmienka rozdelenia finančných prostriedkov rovnomerne do základného výskumu a aplikovaného výskumu a vývoja v pomere 50:50 (zrušené uznesenie Vlády SR), takže by umožnil rade presun finančných prostriedkov na projekty podľa kvality. Docent Celec by v tomto tiež plne dôveroval rozhodnutiam jednotlivých rád a ponechal by im možnosť presunu finančných prostriedkov na kvalitnejšie projekty. Členovia P APVV tiež diskutovali o možnosti zmeny v prerozdelení finančných prostriedkov do rád s ohľadom na základný výskum, aplikovaný výskum a vývoj. Profesor Zeman ďalej informoval členov P APVV o zvýšenom počte sťažností v radách na neobjektívne hodnotenie zahraničnými posudzovateľmi. Tiež navrhujú, aby pri panelovom hodnotení bola zachovaná možnosť redukcie rozpočtov radou.

Profesor Zeman tiež informoval členov P APVV, že evidujú za posledné roky zhoršenie pri výbere nových členov rád. Najmä noví zahraniční členovia, ktorí museli byť doplnení v zmysle novely zákona 172/2005 Z.z, odmietajú hodnotiť potrebný počet projektov, prevažne hodnotia o polovicu menej projektov ako domáci členovia. Tiež vidia problém v dopĺňaní nových členov s potrebnou špecializáciou a preto sa stáva, že niektorí členovia z vybranou špecializáciou majú neúmerne vyšší počet projektov na hodnotenie.

13) Rôzne

- a. V tomto bode docent Celec informoval o situácii vo svete v oblasti zapojenia umelej inteligencie pri tvorbe vedeckých prác - „ChatGPT“. Pri hodnotení projektov nie je vhodné používanie nástrojov umelej inteligencie z dôvodu poskytovania informácií o projektoch do IT priestoru, kde vzniká riziko úniku osobných údajov a porušenia autorských práv. V súčasnosti nie je možné 100% zistiť, či bol pri tvorbe textu použitý nástroj umelej inteligencie. Po diskusii členovia P APVV navrhli, aby APVV zapracovala do metodiky pre posudzovateľov zákaz použitia nástrojov umelej inteligencie pri tvorbe posudkov.
- b. V tomto bode členovia P APVV diskutovali o možnosti zavedenia sankcií za nedostatočnú úroveň riešenia projektu alebo za podvod zo strany zodpovedných riešiteľov (ukončenie aj bežiacich projektov). Doktor Fodrek navrhol priebežne sledovať stav riešenia projektov.
- c. V tomto bode členovia P APVV na žiadosť Rady vysokých škôl diskutovali o nominácii zástupcu APVV v Rade pre vedu, techniku a umenie pri RVŠ SR. Zo štatútu Rady VŠ vyplýva, že členom Rady pre vedu, techniku a umenie pri RVŠ SR je zástupca APVV na návrh riaditeľa APVV. O členstvo v uvedenej rade prejavil záujem docent Celec a jeho nominácia bude zaslaná Rade VŠ.
- d. V tomto bode predseda P APVV informoval, že prostredníctvom Výboru NR SR pre európske záležitosti zaviazal predsedu Vlády SR riešením zistení o porušení vedeckej etiky a integrity v prípade profesora Brestiča.

Uznesenia:

- UZN 1 Členovia P APVV potvrdili hlasovania per rollam uvedené v bode 4.
UZN 2 Členovia P APVV schválili Výročnú správu o činnosti APVV za rok 2022.

Zapísala: .....
Ing. Alena Bokrošová
tajomníčka predsedníctva

Schválil: .....
Dr. Ing. Robert Mistrík
predseda predsedníctva

V Bratislave dňa 28.06.2023